

බඩාව

2015 ජූලිය - ජෙනවාරි
1 - 2 කළුපිට

ශ්‍රී ලංකාවේ ඡරීභාලන දිස්ත්‍රික්කවල

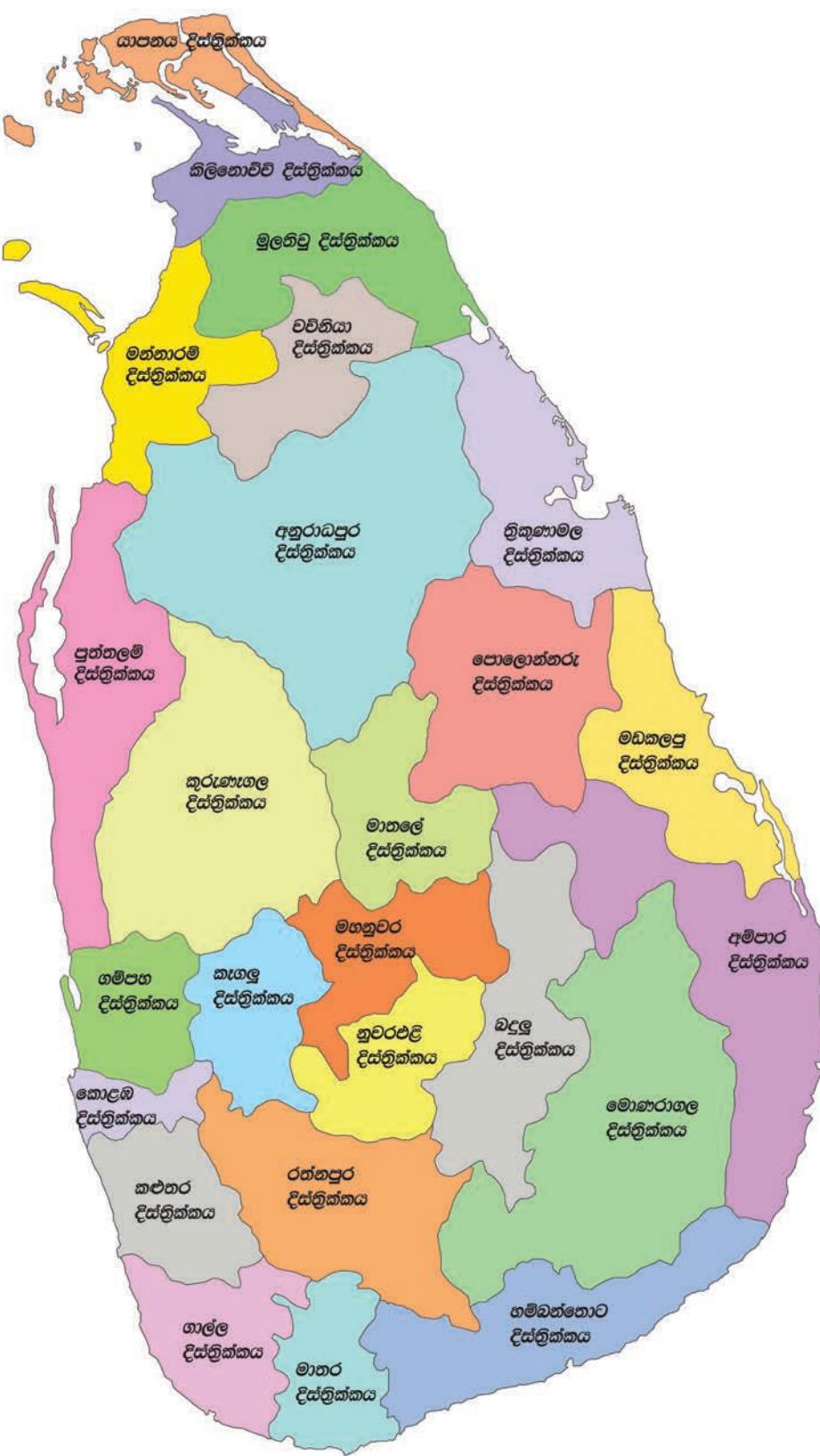
සමාජ ආර්ථික නොරතුරු

ISSN 1391-3697
9 771391 369700
04100086 Rs.20.00

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

රු. 20/-

"සටහන" සගරාවෙහි පළවන අදහස් ව්‍යාප්ති ලේඛනයන් ගේ අභ්‍යන්තර මින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අදහස් නොවිය හැකි ය.

සහ්තිවේදන අධික්ෂණ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
නමට චියන දද මුදල ඇතුවම්/වෙළුපත්
මෙහි සඳහන් උපිනයට විවිධ තැන්ත්‍රයන් "සටහන"
තැපැලුවෙන් ගෙන්වී ගත හැකි ය.

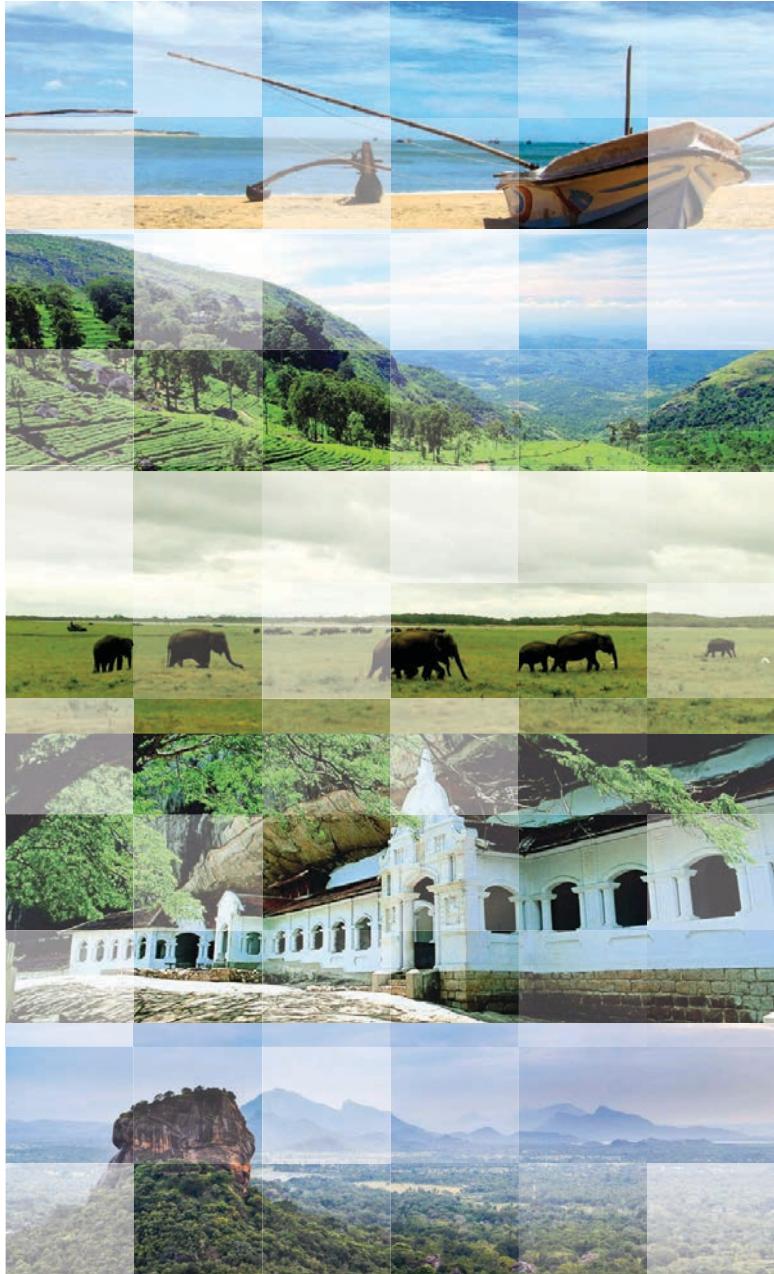
පිටපතක මිල	: රු. 20.00
වාර්ෂික දායකත්වය	: රු. 480.00
(තැන්ත්‍ර ගාස්තු ද අනුලත්ව)	

අධික්ෂණ	සහ්තිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව	රු. පෙ. 590, කොළඹ
වෙබ් අඩවිය: www.cbsl.gov.lk	

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල සමාජ ආර්ථික තොරතුරු

විනිහා හේරන්

සහ්යිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ නුම් ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර් 65,610ක්. විය නුම් ප්‍රමාණය අතින් මෙවැව 122 වැනි ස්ථානයේ පසුවේ. 2014 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය 20,675,000 (අස්ස්තමේන්තු) පමණ වූ අතර වූ අතර ජන සහත්වය වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයේන් 330ක් විය. වීමෙන් ම 2014 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දළ උපන් අනුපාතය (ජනගහනයෙන් දහසකට) 16.9ක් සහ දළ මරණ අනුපාතය (ජනගහනයෙන් දහසකට) 6.2ක් ද විය. ස්වභාවික ජනගහන වර්ධන වේගය සියයට 1.17ක්. World Factbook අනුව ජන සංඛ්‍යාව අතින් ශ්‍රී ලංකාව තෙවැනි 57 වැනි ස්ථානයේ පසුවේ. දළ උපන්, දළ මරණ සහ ස්වභාවික ජනගහන වර්ධන අනුපාත අනුව පිළිවෙළත් 122, 163 සහ 130 වැනි ස්ථානවල පසුවේ. 2013 වසරේ උපනේ දී පිටත අපේක්ෂාව අවරුදු 74.3ක් විය. ඒ අනුව මෙවැනි පෙළ ගැස්මේ 84 වැනි ස්ථානයේ පසුවේ.

2014 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නීෂ්පාදනය සඳහා කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හා සේවා අංශවල දායකත්වය පිළිවෙළත් සියයට 10.1, 32.3 හා 57.6ක් විය. සේවා නියුත්තිය සඳහා කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හා සේවා අංශවල දායකත්වය පිළිවෙළත් සියයට 28.5, 26.5 සහ 40.5ක් විය. වීහෙත් මෙම සමාජ හා ආර්ථික දත්ත රට පුරා එක ම අභාරයෙන් වෙනස්ත්වී නැති. ශ්‍රී ලංකාව පළාත් තැවකිව අයත් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25 කින් සමත්වීත වන අතර ජනගහනය, නුම් ප්‍රමාණය සහ පාර්සික සාධක අනුව මෙහෙම ඉහතින් සඳහන් කරන ලද පරිදි නොයෙකුත් සමාජ ආර්ථික කරුණුවලින් ද මේ වීයිනෙක අතර නොයෙකුත් වෙනස්කම් ප්‍රව්‍යී. ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවලට අනන් වූ සුවිශේෂ සාධක තිබේ. ඒ පිළිබඳව අවධානය ගෙවු කරමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බිංකුව විසින් 2014 නොවැම්බර් මස කාසි 25 කින් ගුත් රැඹියාල් 10 කාසි කාණ්ඩායක් නිකන් කරන ලද. විමනිකා මෙටර සිරිතන ක්‍රාන්ක ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25 හි තොරාගත් සමාජ ආර්ථික දත්ත පිළිබඳ අවධානය ගෙවු කරයි.

(දිස්ත්‍රික්ක පෙළගස්වා ඇත්තේ සිංහල අකරුදී පිළිවෙළට ය.)
ඡාකාරජප: අන්තර්ජාලයෙනි.

- මූලාශ්‍ර:**
1. ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම් බැඟ සල්කීමෙනු වාර්තාව 2012 ජනරේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.
  2. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජ සංඛ්‍යාව 2014
ශ්‍රී ලංකා මහ බිංකුව
  3. දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාල වෙබ් අඩවි.

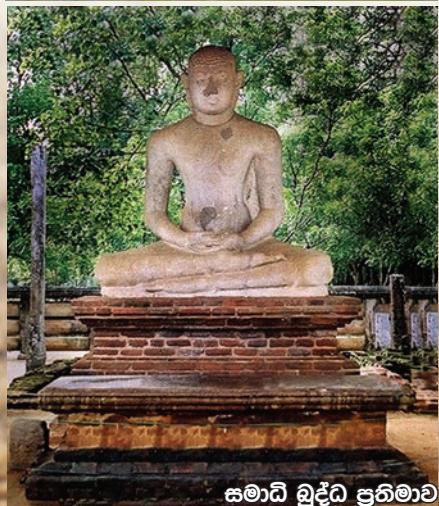
අනුරාධපුරය

01

උතුරු මැද පළාතට අයත් අනුරාධපුර දිස්ක්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ක්‍රික්ක 25 අතරින් සුම් ප්‍රමාණය අනුව විශාලතම දිස්ක්‍රික්කය වේ. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 23 කින් සම්බන්ධ වේ. අනුරාධපුර දිස්ක්‍රික්කය උතුරුන් ව්‍යවහාර, මහ්නාරම් සහ මූලත්වී දිස්ක්‍රික්කවලින්, දැඩ්ඩුන්හි කුරුණෑගල සහ මාතරලේ දිස්ක්‍රික්කවලින්, බටහිරන් ප්‍රත්තලම් සහ මහ්නාරම් දිස්ක්‍රික්කවලින් හා නැගෙනහින් පොලොන්නරුව සහ රුක්කාමල දිස්ක්‍රික්කවලින් මසිම වී තිබේ. අංශ අනුව සේවා නියුත්ති ප්‍රතිශතය පිළිබඳව විමසා බලන විට වැඩි ප්‍රතිශතයක් කැපිකාරීමක අංශය නියෝජනය කරයි. ශ්‍රී මහ බේදිය, මිරසවැටිය, ලේවාමහාපාය ඇතුළු අවමස්ථාන, මිහින්තලේ, තන්තිරමලේ රජමහා විහාරය සහ අවශ්‍ය බුද්ධ ප්‍රතිමාව ඇතුළු පුරවේද්‍යාහ්මක විරිනාකම්හි යුත් ස්ථාන රැසක් අනුරාධපුර දිස්ක්‍රික්කය සතුය. ව්‍යෙන් ම වැට් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් වාර් පද්ධතියක් ද දිස්ක්‍රික්කය තුළ පිහිටා තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම ජාතික වෙශ්‍යානය ලෙස සැලකෙන ව්‍යුත්පන්තුවෙන් වික් කොටසක් මෙම දිස්ක්‍රික්කයට අයත්ය.

නුවර වැව

සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව

අවශ්‍ය බුද්ධ ප්‍රතිමාව

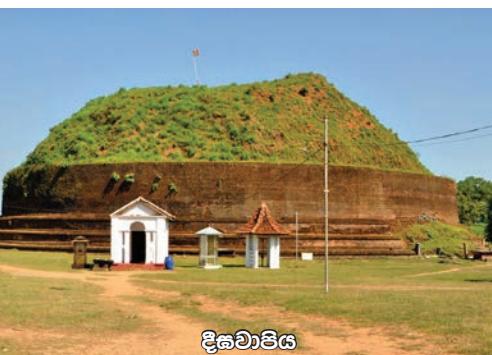

මුළු සුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	7,179
අභාන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	515
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	1,979
සුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	6,664
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත සුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ක්‍රික්ක නියෝජනය	10.9
ඡනගහනය (පද්ගලයින් දහස්) (2013)	868
ඡනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	08
ඡන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට ප්‍රද්ගලයින්) (2013)	130
අං අනුව ඡනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	5.4
ග්‍රාමීය	94.6
වතු	-
ඡනවර්ගය අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	90.9
ශ්‍රී ලංකා දෙමළු	0.6
ඉන්දියානු දෙමළු	0.1
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලීම්	8.2
ආගම අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	90.2
හින්දු	0.4
ඉස්ලාමි	8.3
රෝමානු කතොලික	0.7
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.4
දෙ උපත් අනුපාතය (පද්ගලයින් දහසකට) (2013)	19.3
දෙ මරණ අනුපාතය (පද්ගලයින් දහසකට) (2013)	5.4
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘලි ඡනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	60.1
ස්ත්‍රී	39.9
ශුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	54.0
ස්ත්‍රී පුරුෂහාවය අනුව අනුපාතය සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	69.4
ස්ත්‍රී	40.5
දාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	5.1
විරිකියා අනුපාතය	3.0
අවිධිමත් අංශයේ රකියා නියුත්ති අනුපාතය	77.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අං අනුව රකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කැපිකරම	54.1
කර්මාන්ත	12.8
සේවා	33.1
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	94.0
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	10
ස්ත්‍රී පුරුෂ හාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	96.4
ස්ත්‍රී	92.0

02

අම්පාර

නැගෙහතිර පලාතට අයත් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය පාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 20 කින් සමන්විත වේ. විය උතුරුන් පොලොන්තරට සහ මධ්‍යමලපුව දිස්ත්‍රික්කවලින්, දකුණින් හම්බන්ගොට දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බස්නාහිරින් මොනාරාගල සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කවලින්, වයඹින් බදුල්ල හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්කවලින් සහ නැගෙහතිරන් මූහුද තීරයෙන් මායිම්වී තිබේ. ඩුම් ප්‍රමාණය අනුව ගෙවීට නැගෙහතිර පලාතේ දිස්ත්‍රික්ක අතරන් විශාලම දිස්ත්‍රික්කය සි. සිලුම දිස්ත්‍රික්ක ගන්වීට විශාලන්වය අනුව සිවි වැනි තැන පසුවේ. බුද්ධිගල, රජගල, පියෙන්ගල, දික්වාපිය, මූහුද මහා විහාරය, මගුල් මහා විහාරය ආද වෙළිහාසික ස්ථාන සහ ග්‍රෑශීය පානික වත්ත්දානය, කුමෘත කුරුලු අයය තුළිය, දෙක් විදෙස් සංචාරකයන් බෙහෙවින් ආකර්ෂණය කරගන්නා ඇරාගම්බේ මූහුද තීරය මෙම දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ය. අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවලට සාපේක්ෂ ව මුස්ක්ලීම් ජනගහනයේ වැඩිම ප්‍රතිශතය සහිත දිස්ත්‍රික්කය වන්නේ මෙය සි.

දිග්‍රිවාලිය

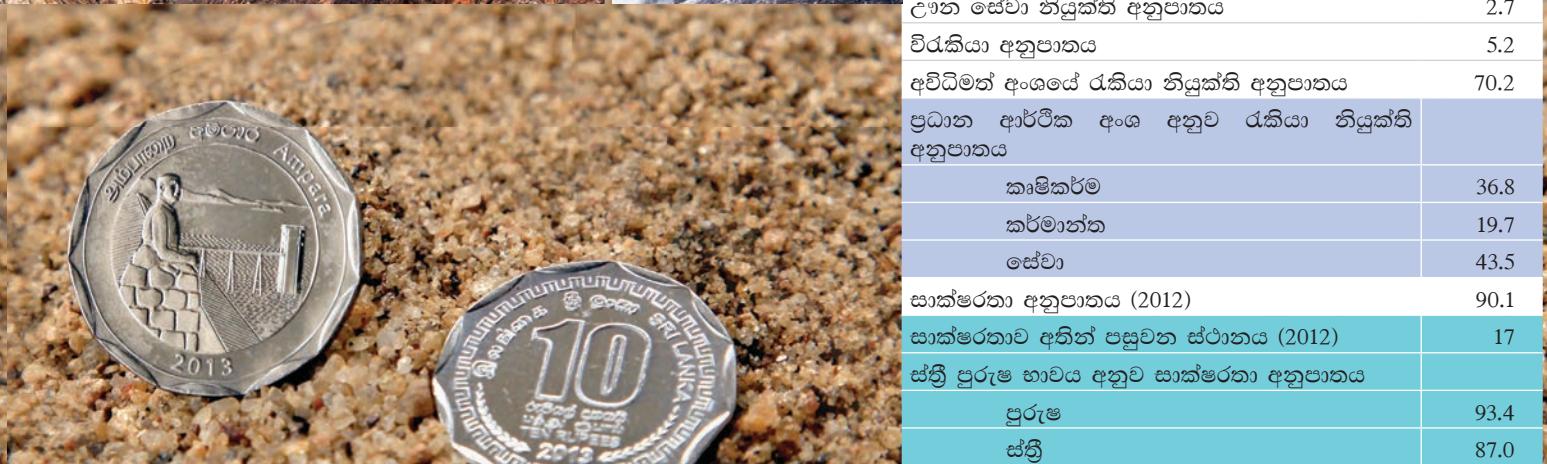
සුමන කුරුඩා අනුස්ථාමිය

අරුගම්බේ

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	4,415
අනුසන්තර ජලාශ (වර්ග කී.ම්.)	193
වනාන්තර (වර්ග කී.ම්.)	1,696
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	4,222
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	6.7
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	658
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	14
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	156
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	23.7
ග්‍රාමීය	76.3
වතු	-
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	38.7
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	17.4
ඉන්දියානු දෙමළ	0.0
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	43.6
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	38.6
හින්දු	15.8
ඉස්ලාම්	43.6
රෝමානු කතෝලික	1.1
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.8
දළ උපන් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	22.6
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	4.6
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	77.8
ස්ත්‍රී	22.2
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	38.7
ස්ත්‍රී පුරුෂාභාව අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	62.8
ස්ත්‍රී	16.6
උගන සේවා නිපුක්ති අනුපාතය	2.7
විරකියා අනුපාතය	5.2
අවිධිමත් අංශයේ රෝකා නිපුක්ති අනුපාතය	70.2
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රෝකා නිපුක්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	36.8
කර්මාන්ත	19.7
සේවා	43.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	90.1
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	17
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	93.4
ස්ත්‍රී	87.0

කළුතර

03

ඛස්නාහිර පළාතට අයත් කළුතර දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 14 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 762 කින් සමන්විත වේ. එය උතුරුන් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන්, නැගෙනහිරන් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන්, දකුණින් ගාල්ප දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ බඩහිරන් මිනුද තීරයෙන් මායිම් වේ. ඛස්නාහිර පළාතට අයත් දිස්ත්‍රික්ක අතරින් භූම් ප්‍රමාණය අතින් විශාලතම දිස්ත්‍රික්කය වන්නේ කළුතරය සේ. ශ්‍රී ලංකාවේ රඛරි නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩි ප්‍රමාණයකින් දායක වන්නේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කය සේ. කළුතර ගාල්ප මුහුදු භා යා වෙන මෝය සහ ඒ ආශ්‍රිත කැඳුවේ වෙරළ තීරය කළුතර දිස්ත්‍රික්කය හා සම්බන්ධ වැදගත් ස්ථානයකි.

කළුතර බෝධිය

රඛරි ව්‍යාව

මැංගෝ

මුළු භූම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,598
අභ්‍යන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	22
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	166
භූම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,576
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	2.4
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	1,227
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	05
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	779
ඇංජ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	9.2
ග්‍රාමීය	87.6
ව්‍යුත්	3.2
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	86.7
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	2.0
ඉන්දියානු දෙමළ	1.9
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	9.2
ඇංජ අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බොඳේ	83.5
හින්දු	3.3
ඉස්ලාම්	9.4
රෝමානු කතෝලික	3.1
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.7
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	15.8
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.6
අර්ථීක වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	68.9
ස්ත්‍රී	31.1
මුළු සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	47.4
ස්ත්‍රී පුරුෂාභාවය අනුව මුළු සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	67.7
ස්ත්‍රී	28.4
උග සේවා නියුක්ති අනුපාතය	1.6
වියකියා අනුපාතය	4.0
අවේධිමත් අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	53.4
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කාමිකරුම	19.3
කර්මාන්ත	29.2
සේවා	51.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	94.2
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	09
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවිත අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	95.5
ස්ත්‍රී	93.1

04

කැසගලුව

සඩරගමුව පළාතට ඇයන් කැසගලු දිස්ත්‍රික්කය උතුරින් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බටහිරින් ගම්පහ සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කවලින්, දකුණින් රෝන්පුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ නැගෙනහිරින් තුවර්වීලිය සහ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කවලින් මායිම් වී තිබේ. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 11කින් සහ ග්‍රාම නිලධාර කොට්ඨාස 573කින් සමන්විත වේ. දිස්ත්‍රික්කයෙහි බොහෝ ප්‍රදේශවල රඛ්‍ර වගාච සිදු කෙරේ. වීමෙන්ම කෝපි, කොකේ, ගම්පිරිස්, කරුඩා සහ සුදිස්කා වැනි පූඩ් අපනයන බෝගවලට දිස්ත්‍රික්කයෙහි ආර්ථිකය තුළ වැදගත් ස්ථානයක් හිමි වේ. වේෂ්ඨාසික බෙළුගල රුපමහා ව්‍යාපාරය, වට්ටාරම රුපමහා ව්‍යාපාරය ආශ්‍රා ආගමික ස්ථාන මෙන්ම සුප්‍රසිද්ධ බෝගල මිතිර්න් පතල සහ සංවාරක ආකර්ෂණය බෙහෙවින් පාත්‍රවන ඇර් අනාජාරය සහ ව්‍යිවහාර සත්ත්ව උද්‍යානය පිහිටියේ ද කැසගලු දිස්ත්‍රික්කයෙයි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් භාවිතය පිළිබඳව සඳහා වන පැරණිතම සෙළ්ලුපිය ලෙස සැලකෙන මාමිව ව්‍යාර සෙළ්ලුපිය පිහිටියේ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙයි ය.

මුළු සුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,693
අභාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	8
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	117
භුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,685
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත සුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	2.6
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	844
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	09
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	501
ඇංග අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	1.8
ග්‍රාමීය	91.6
වතු	6.6
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	85.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	2.4
ඉන්දියානු දෙමළ	5.0
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	6.9
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	84.6
හින්දු	6.5
ඉස්ලාම්	7.2
රෝමානු කතොලික	1.0
වෙනත් ක්‍රිස්තියාන	0.7
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	16.3
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.9
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	64.8
ස්ත්‍රී	35.2
ග්‍රෑන සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	48.5
ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ග්‍රෑන සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	67.8
ස්ත්‍රී	31.8
උගන සේවා නියුක්ති අනුපාතය	1.2
විරිකියා අනුපාතය	2.9
අවිධීමත් අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	58.2
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කාමිකරම	28.0
කර්මාන්ත	29.5
සේවා	42.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	95.0
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	07
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	96.6
ස්ත්‍රී	93.5

කිලිනොව්චිය

05

උතුරු පළාතට අයත් කිලිනොව්චි දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 4 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 95 කින් සමන්විත වේ. එය උතුරුන් ගාපනය දිස්ත්‍රික්කයෙන්, නගෙන්තිරුන් සහ උකතින් මෙතිවි දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බටහිරන් මූලුද තීරයෙන් සහ නිරත දැකින් මත්තාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම් වී තිබේ. 2013 වසරේ ඉහළ ම උපත් අනුපාතය සහ පහළ ම මරණ අනුපාතය ව්‍යුරුතාව් ඇත්තේ මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙනි.

මුරුකන්ස් කොට්ල

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,279
ආන්තන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	74
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	351
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,205
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	1.9
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	116
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	23
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	96
අං අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	-
ග්‍රාමීය	100.0
වතු	-
ජනවර්ය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	0.9
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	97.0
ඉන්දියානු දෙමළ	1.5
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	0.6
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	0.8
හින්දු	82.5
ඉස්ලාම්	0.6
රෝමානු කතොලික	10.6
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	5.4
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	25.5
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	3.4
අර්ථීක වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	77.8
ස්ත්‍රී	22.2
මුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	36.5
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව මුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	61.5
ස්ත්‍රී	15.1
උග සේවා නියුත්ති අනුපාතය	1.5
වියකියා අනුපාතය	7.2
අවධිමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	73.5
ප්‍රධාන ආර්ථික අං අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කානුකරුම	37.9
කර්මාන්ත	21.6
සේවා	40.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	91.5
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	13
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	92.0
ස්ත්‍රී	91.1

06

කුරුණෑසගල

වයඹ පළුතට අයන් කුරුණෑසගල දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 30 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 1,610 කින් සමඟ්‍රේත වේ. විය දිස්ත්‍රික්ක හයකට මායීම් ව පවතී. උතුරුන් අනුරූපාපර, නැගෙනහිරන් මාතලේ සහ මහනුවර, දකුණින් ගම්පහ සහ කොළඹලේ හා බටහිරන් පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කය වශයෙනි. තුම් ප්‍රමාණය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක අතරන් තෙවන විශාලම දිස්ත්‍රික්කය වන්නේ මෙයයි. වෙමත්ම ශ්‍රී ලංකාවේ වී සහ පොල් නිෂ්පාදනය සඳහා කුරුණෑසගල දිස්ත්‍රික්කය විශාල දායකත්වයක් දක්වයි. පුරාවිද්‍යාන්මක විරෝධීම් යුතු ස්ථාන රුසක් කුරුණෑසගල දිස්ත්‍රික්කය සතුව ඇත. දූෂිලෙනිය, පැවුම්බුවර හා ගාපනුව ආදි ස්ථාන ඒ අතරන් විශේෂය. පනාවිටිය අම්බලම, රඹුවිහාරය, පිහිටියේද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

පොල් ව්‍යාව

ඇතුගල

යාපනුව

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	4,816
අභාන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	192
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	185
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	4,624
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	7.3
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	1,624
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	03
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	351
ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	2.0
ග්‍රාමීය	97.5
වතු	0.5
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	91.4
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	1.2
ඉන්දියානු දෙමළ	0.2
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	7.1
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෙඳුද	88.6
හින්දු	0.9
ඉස්ලාම්	7.3
රෝමානු කතොලික	2.6
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	0.6
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	17.0
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.6
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	65.5
ස්ත්‍රී	34.5
ග්‍රෑමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	49.9
ස්ත්‍රී පුරුෂාචාරය අනුව ග්‍රෑමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	70.1
ස්ත්‍රී	32.2
දාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	4.2
විරිකියා අනුපාතය	4.4
අවධීමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	71.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකරම	32.6
කර්මාන්ත	30.9
සේවා	36.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	94.4
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	08
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	95.3
ස්ත්‍රී	93.7

කොළඹ

07

බස්නාහිර පළාතට ඇයත් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය භුම් ප්‍රමාණය අතින් ලංකාවේ කුඩාම දිස්ත්‍රික්කය වේ. විනෝන් විය ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිම ජනගහනයක් සිටින දිස්ත්‍රික්කය සි. වෘත්තිකා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිම ජන සහත්වයක් සහිත දිස්ත්‍රික්කය ද කොළඹ වේ. විමෙන්ම අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්තිය පැලඕඳව විමසා බැඳීමේදී නාගරික ජනගහනය වැඩිම ප්‍රතිශතයක් සිටින්හේ ද කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ය. විය ප්‍රාදේශීය උෂ්ණම් කොට්ඨාස 13 කින් සමඟ්වීන ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන අගන්තරය (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කොට්ඨාස) මෙන්ම වෙළෙඳ අගන්තරය (කොළඹ) පිහිටියේ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය. විය උතුරුන් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන්, දැනුම් කළතර දිස්ත්‍රික්කයෙන් බටහිරන් මූහුදු තීරයෙන් හා නාගෙහෙහිරින් කැඟල්ලේ හා රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවලින් මායිම් වේ.

කොළඹ නගරය

වරුණ

භාර්ත්‍රිමීත්ත්ව

මුළු භුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	699
අභාසන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	23
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	15
භුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	676
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	1.1
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	2,326
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	01
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	3,441
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	77.5
ග්‍රාමීය	22.2
වතු	0.4
ජනවර්ගය අනුව ජනගහනන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	76.7
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	10.0
ඉන්දියානු දෙමළ	1.2
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම	10.5
වෙනත්	1.6
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	70.7
හින්දු	7.9
ඉස්ලාමි	11.8
රෝමානු කතෝලික	6.8
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	2.8
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	16.1
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	7.0
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	66.6
ස්ත්‍රී	33.4
ග්‍රෑන්ඩ සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	45.9
ස්ත්‍රී පුරුෂභාගිත්ව අනුව ග්‍රෑන්ඩ සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	65.1
ස්ත්‍රී	28.9
ලාන සේවා නියුක්ති අනුපාතය	1.4
වියකියා අනුපාතය	2.9
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	45.7
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කැපිකරම	3.5
කර්මාන්ත	30.1
සේවා	66.4
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	95.8
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	5
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	97.0
ස්ත්‍රී	94.8

08

ගම්පහ

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය බස්නාහිර පළාතට ඇත් ය. විය උතුරින් කරුණු ගල සහ පූත්තලම දිස්ත්‍රික්කවලින්, නැගෙනහිරින් කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන්, දකුණින් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ බස්නාහිරින් මහුද තීරෙන් සීමා වේ. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 13 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 1,177 කින් සමත්වා වේ. ජනගහනය අතින් මෙන්ම ජන සඟහත්වය අතින් ද දිස්ත්‍රික්ක අතරින් දෙවැනි තැන පසුවන්තේ ගම්පහ යි. 2012 වසරේ අඩු ම උපත් අනුපාතය වාර්තාවේ ඇත්තේ මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි. සොලුස්මස්ට්‍රානාවලින් වික්‍රී ලෙස සැලකෙන කැලණීය රජමහා විහාරය සහ ලංකාවේ ප්‍රථම රඛ්‍ර ගස ගෝපනාය කරන මද හෙනර්තොබි උදෑස් උදෑස් උදෑස් සියලු දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

කැලණීය රෝමහා විහාරය

කුවුනාකේ ජාත්‍යන්තර ගුවන්කොටුවල

අන්නාසි

2013

මුළු හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,387
අභාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	46
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	14
භුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,341
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	2.1
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	2,313
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	02
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	1,725
ඇංග අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	16.3
ග්‍රාමීය	83.6
වතු	0.1
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	90.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	3.5
ඉන්දියානු දෙමළ	0.5
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	4.2
වෙනත්	1.2
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	71.5
හින්දු	2.3
ඉස්ලාම්	5.0
රෝමානු කතොලික	19.3
වෙනත් ස්ථ්‍යිතියානී	1.9
දෙ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	14.6
දෙ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.0
ආර්ථික වශයෙන් හිජායිලි ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	68.0
ස්ත්‍රී	32.0
ග්‍රුමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	43.7
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව ග්‍රුමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	63.2
ස්ත්‍රී	26.4
දාන සේවා නිපුක්ති අනුපාතය	0.6
වියකියා අනුපාතය	3.7
අවධිමත් අංශයේ රෙකියා නිපුක්ති අනුපාතය	41.3
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රෙකියා නිපුක්ති අනුපාතය	
කෘෂිකර්ම	6.7
කර්මාන්ත	40.8
සේවා	52.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	96.9
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	3
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	97.5
ස්ත්‍රී	96.5

ගාලුල

09

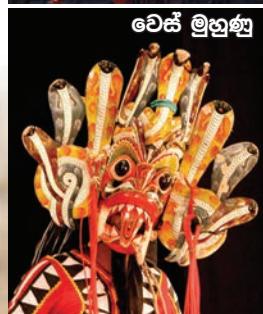
දකුණු පළාතට අයත් ගාලුල දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 19 කින් සමන්විත වේ. විය උතුරුන් කළුතර දිස්ත්‍රික්කයෙහි, දකුණින් සහ බටහිරන් මුහුදු තීරයෙහි සහ නැගෙනහිරන් මාතර සහ රෝහපුර දිස්ත්‍රික්කවලින් මායිම් වේ. දෙස් විදෙස් සංචාරකයන්ගේ ආකර්ෂණය බෙහෙවින් දිනා ගෙන්නා දුරශකිය කොරල් පර සහිත හික්කාව සමූහ ජාතික උද්‍යානය ගාලුල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ය. විමෙන්ම බෙන්තොට, උනුවලුව, කොරුගල ආදි වෙරළුණු ප්‍රදේශීය සංචාරකයන් ආකර්ෂණය කරගත්තා සේවාන වේ. විමෙන්ම ලේක උරුමයක් වශයෙන් පිළිගත සිංහරාජ වනාන්තරයේ කොටසක් ද තවත් ලේක උරුමයක් වන ගාලුල ලන්දේසී කොටුව ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ය. 2013 වසරේ මරුන අනුපාතයේ ඉහළම අය ව්‍යාතාව් ඇති දිස්ත්‍රික්ක දෙකෙන් විකති.

රූක්ෂණ

ගාලු කොටුව

වෙශ මුහුණු

හික්කාව

මුළු හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,652
අභ්‍යන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	35
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	236
හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,617
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	2.5
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	1,068
ජනගහනය අඩින් පසුවන සේවානය	07
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මිටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	660
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාපිති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	12.0
ග්‍රාමීය	86.1
වතු	1.9
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	94.3
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	1.4
ඉන්දියානු දෙමළ	0.5
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	3.6
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	94.0
හින්දු	1.5
ඉංග්ලම්	3.7
රෝමානු කතෝලික	0.4
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.5
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	17.1
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	7.2
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	66.7
සේවී	33.3
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	44.0
සේවී පුරුෂාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	62.5
සේවී	27.7
උගන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	0.8
විරෝධීය අනුපාතය	2.3
අව්‍යුත්ත අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	62.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	34.6
කර්මාන්ත	30.0
සේවා	35.4
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	96.6
සාක්ෂරතාව අඩින් පසුවන සේවානය (2012)	4
සේවී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	96.4
සේවී	96.8

10

ත්‍රිකුණාමලය

නැගෙහතිර පළාතට අයේ ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 11 කින් සහ ගාම නිලධාරී කොට්ඨාස 230 කින් සම්බන්ධ වේ. විය උතුරින් මුලතිවි දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බටහින් අනුරූපීපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ දැක්වුන්න් මධ්‍යමලපුව හා පොලොන්තරව දිස්ත්‍රික්කවලින් මායිම්ව තිබේ. එහි වර්ගය අනුව ජනගහන විශාලීතය පිළිබඳව විමසා බලන විට වැඩි ප්‍රතිග්‍රීහයේ මුස්ලිම් ජාතිකයන් වෙශෙන දිස්ත්‍රික්කයයි. ත්‍රිකුණාමල වරාය ලෙව හොඳම ස්වභාවික වරායවලින් විකාශ ලෙස සැලකේ. වේතිනාසික සේරුවාවිල විහාරය සහ තිරයාය ගිරහඩුසැය, ලංකාප්‍රිත විහාරය, වෙළුගම් විහාරය වැනි බොද්ධ සිද්ධීස්ථාන සහ තිරැක්කෙන්ශ්වරම් හින්දු කොට්ඨාස ඇතුළු විවිධ ආගම්වලට අයේ සිද්ධීස්ථාන රසක් ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇත. වෙශෙන දියුණු සංවාරක ආකර්ෂණය සඳහා බෙහෙවින් හේතු වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දිගම පාලම වහා නින්නියා පාලම (මිටර 396) පිහිටා ඇත්තේ ද මෙහි ය.

තිරුකොළේශ්වරම්

නිලවැව

ගිරහඩුසැය

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,727
ඇඟාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	198
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	817
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,529
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	4.2
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	384
ජනගහනය අඩින් පසුවන ස්ථානය	21
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මිටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	152
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	22.8
ග්‍රාමීය	77.2
ව්‍යාපෘති	-
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	27.0
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	30.6
ඉන්දියානු දෙමළ	1.7
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	40.4
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	26.1
හින්දු	25.9
ඉස්ලාම්	42.1
රෝමානු කතෝලික	3.9
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	1.9
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	20.8
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	4.1
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	75.4
ස්ත්‍රී	24.6
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	42.4
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	67.5
ස්ත්‍රී	19.8
උළන සේවා නිපුක්ති අනුපාතය	2.2
විරෝධීය අනුපාතය	4.4
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නිපුක්ති අනුපාතය	72.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නිපුක්ති අනුපාතය	
කෘෂිකර්ම	33.7
කර්මාන්ත	15.5
සේවා	50.8
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	89.9
සාක්ෂරතාව අඩින් පසුවන ස්ථානය (2012)	19
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	91.5
ස්ත්‍රී	88.5

නුවරඑශ්ලය

11

මධ්‍යම පළාතට අයන් නුවරඑශ්ලය දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 5 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 491 කින් සමත්වන වේ. අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය පිළිබඳව විමසා බැඳීමේ දි දිස්ත්‍රික්කයෙහි ජනගහනයෙන් අඩිකටත් වඩා වතු අංශය නියෝජනය කරන විකම දිස්ත්‍රික්කය වන්හේ මෙයයි. අංශ අනුව සේවා තියුණ්‍යක්තිය පිළිබඳව විමසා බැඳීමේදී 2012 කාලී අංශයේ සේවා තියුණ්‍යක්ති ප්‍රතිශතය සියලුට 65 ඉක්ම වූ විකම දිස්ත්‍රික්කය නුවරඑශ්ලය සි. විමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක අතරත් ඉන්දෙයානු දෙමෙල ජනගහනය වැඩි ප්‍රතිශතයක් නියෝජනය කරන්හේ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කය සි. දෙස් විදෙස් සංචාරකයන්ගේ ආකර්ෂණාය දිනා ගන්නා සේවාන රුසික් තුවරඑශ්ලය දිස්ත්‍රික්කයෙහි දක්නට ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ උසම කන්ද මෙය සැලැකෙන පිළුරැකලාගාල පිහිටියේ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,741
ඇඟාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	35
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	486
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,706
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	2.7
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	719
ජනගහනය අතින් පසුවන සේවානය	13
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මේටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	421
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	5.9
ග්‍රාමීය	40.9
වතු	53.2
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	39.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමුල	4.5
ඉන්දියානු දෙමුල	53.2
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	2.5
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	39.1
හින්දු	51.1
ඉස්ලාම්	3.0
රෝමානු කතෝලික	4.6
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	2.0
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	20.5
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.6
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	58.0
සේනී	42.0
ශ්‍රී ලංකා සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	53.2
සේනී පුරුෂෙන් අනුව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	66.2
සේනී	41.9
උන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	3.6
විරකියා අනුපාතය	1.8
අවධිමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	52.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කෘෂිකර්ම	67.4
කර්මාන්ත	10.8
සේවා	21.8
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	84.5
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන සේවානය (2012)	24
සේනී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	90.0
සේනී	79.7

12

පුත්තලම

වයඹ පළාතට අයත් පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයෙහි මායිම් වන්නේ උතුරුන් මත්තාරම, නැගෙනහින් අනුරූපදුර සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක, දකුණින් ගම්පන සහ බටහිරන් මුහුද තීරය යි. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 16 කින් සහ ග්‍රාම තිලධාර කොට්ඨාස 548 කින් සමන්විත වේ. පොල් රුකෝන්වායට අයත් පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ පොල් තීජ්පාදනය අතින් දෙවැනි තැන ගන්නා දිස්ත්‍රික්කය යි. කළුපිටිය ඉපැරණි ලැංදේසි කොටුව, තලවිල ගාස්ත අස්ථේති පල්ලේය, හාලවත මුන්තේස්වරම් කොට්ඨාස මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇති සුවිශේෂ ස්ථාන ය. වීමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලම ජාතික වහොදුනානය ලෙස සැලකෙන විළ්පත්තුවෙහි වික් කොටසක් මෙම දිස්ත්‍රික්කයට අයත්ය.

මුළු නිෂ්පාදනය

තලවිල ගාස්ත අස්ථේති දෙවි මැදුර

ලැංදේසි කොටුව

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	3,072
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කී.ම්.)	190
වනාන්තර (වර්ග කී.ම්.)	817
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	2,882
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	4.7
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	769
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	12
ජන සනන්ත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	267
ආං අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	9.3
ග්‍රාමීය	90.5
වනු	0.2
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	73.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	6.3
ඉන්දියානු දෙමළ	0.3
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	19.3
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	43.2
හින්දු	3.8
ඉස්ලාම්	20.0
රෝමානු කතෝලික	31.2
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	1.6
දැඩ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	21.1
දැඩ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	5.5
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	71.4
ස්ත්‍රී	28.6
ගම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	45.8
ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ගම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	68.3
ස්ත්‍රී	25.2
උාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	1.9
වියකියා අනුපාතය	2.6
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	72.5
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	28.9
කර්මාන්ත	29.7
සේවා	41.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	91.1
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	14
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	92.5
ස්ත්‍රී	89.8

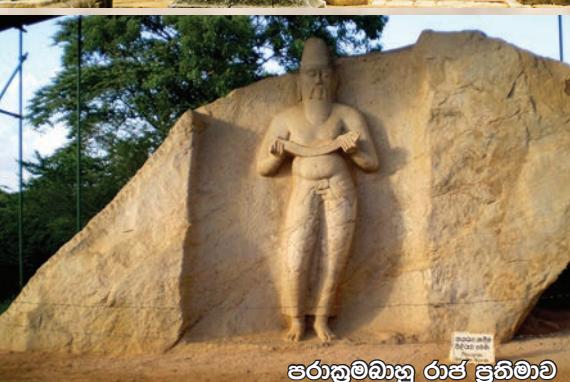
13

පොලොන්නරුව

උතුරු මද පළාතට ඇයත් පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 7 කිහි සමන්විතය. දිස්ත්‍රික්කයෙහි සමස්ත සේවා නියුත්තියෙන් සියයට 50කටත් වැඩි ප්‍රතිග්‍රයන් කෘෂිකාර්මික කටයුතුව තිරුත වේ. පුරුවිද්‍යාත්මක වට්තාකම්න් යුත් ස්ථාන රුසක් පොලොන්නරු දිස්ත්‍රික්කය සතුය. ගල්විහාරය, මදෝරිගිරිය වට්තාගෙය, හැටුවාගෙය, පොන්ගුල් වෙහෙර, රන්කොත් වෙහෙර, කිරිවෙහෙර, ලංකාතිලක විහාරය ආදිය ඒ අතර වේ. පරාතුම සමුදා සහ මින්නේරිය වැව පොලොන්නරු දිස්ත්‍රික්කයේ ඇති සුවිශේෂී වාරි කර්මාන්ත වේ.

මදෝරිගිරිය වට්තාගෙය

ඡරාතුම්බානු රාජ ප්‍රතිමාව

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	3,293
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	216
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	1,347
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	3,077
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	5.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	408
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	20
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	133
ඇංග අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිගතය (2012)	
නාගරික	-
ග්‍රාමීය	100.0
වතු	-
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිගතය (2012)	
සිංහල	90.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	1.8
ඉන්දියානු දෙමළ	0.3
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	7.2
ඇංගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිගතය (2012)	
බෙංද්ද	89.7
හින්දු	1.7
ඉස්ලාම්	7.5
රෝමානු කතොලික	0.7
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	0.3
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	18.6
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	5.3
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිගතය (2012)	
පුරුෂ	69.6
ස්ත්‍රී	30.4
ශ්‍රමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	48.5
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව අශ්‍රමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	70.9
ස්ත්‍රී	28.2
දාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	6.3
විරෝධීය අනුපාතය	4.3
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	82.5
ප්‍රධාන ආර්ථික අං අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකරම	52.6
කර්මාන්ත	18.4
සේවා	29.0
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	89.1
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	20
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	88.7
ස්ත්‍රී	89.4

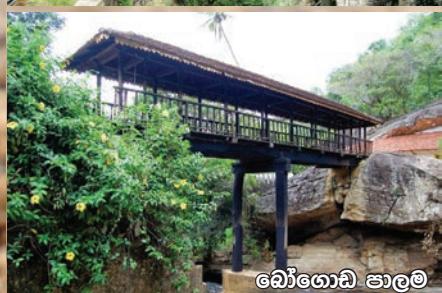
14

බදුල්ල

උව පළාතට අයත් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය නැගෙනහිරේන් සහ දකුණින් මොනුරාගල සහ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවලිනුත් උතුරින් අම්පාර සහ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කවලිනුත් බටහින් තුවර්වීය සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කවලිනුත් සීමා වේ. දිස්ත්‍රික්කයෙහි ආර්ථික බොහෝ දුරට කැමිකරුමය මත පදනම් ව පවතී. දෙස් වෙදස් සංචාරකයන් ආකර්ෂණීය කරගන්නා දුන්තිල සහ දියුලුම ඇම් මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇත. වෙශෙන්ම තුවර යුගයට අයත්, වත්තුන් සහිත විකම ලී පාලම ලෙස සැලකෙන බේශෙශාධි පාලම සහ තති කළ ගැනීන් තිම්වා ඇති දෙමෝදර පාලම පිහිටියේ ද බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ය. සොලුස්මස්ට්‍රාන්වලට අයත් මිගිංගන සහ මූත්‍රියිංගන රාජමහා විහාර ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇත.

දෙමෝදර පාලම

බේශෙශාධි පාලම

ඉන්තිල ඇල්ල

මුළු භුමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,861
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	34
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	683
භුමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,827
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භුමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	4.4
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	822
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	10
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	291
ආය අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	8.6
ග්‍රාමීය	73.0
වතු	18.4
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	73.1
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	2.5
ඉන්දියානු දෙමළ	18.4
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	5.7
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	72.6
හින්දු	19.4
ඉස්ලාම්	5.8
රෝමානු කතොලික	1.4
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	0.7
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	18.7
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.1
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	59.9
ස්ත්‍රී	40.1
ග්‍රෑන්ඩ් සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	54.7
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව ග්‍රෑන්ඩ් සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	70.2
ස්ත්‍රී	41.1
දාන සේවා නියුක්ති අනුපාතය	2.4
විරිකියා අනුපාතය	3.7
අවිධිමත් ආයයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	66.3
ප්‍රධාන ආර්ථික ආය අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කාමිකරම	58.7
කර්මාන්ත	11.6
සේවා	29.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	85.0
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	23
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	87.9
ස්ත්‍රී	82.4

මධ්‍යකලපුව

15

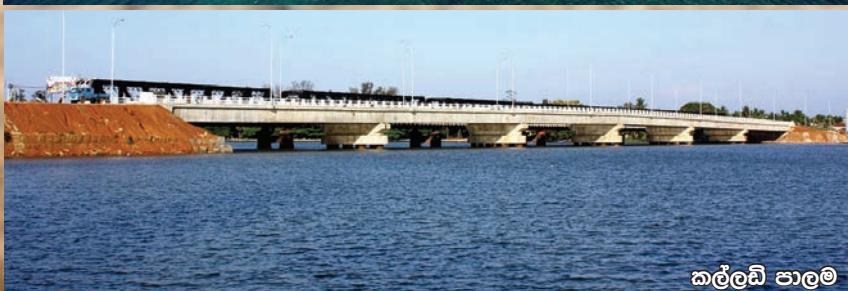
නැගෙනහිර පළාතට අයත් මධ්‍යකලපු දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 14 කින් සහ ග්‍රාම තීලඹාර කොට්ඨාස 346 කින් සමන්වීත වේ. විය ත්‍රිකූණාමලය, පොලෝන්නරුව හා අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්කවලින් සහ මුහුද තීරයෙන් මායිම් වී තිබේ. සංචාරක ආකර්ෂණීයට බෙහෙවින් ලක්ව ඇති කළේකුඩා සහ පාසි කුඩා වෙරළ මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටියේ ය.

කොට්ඨාස

පාකිංකුව වෙරළ

කල්ලඩී තාලම

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	2,854
අභ්‍යන්තර රුවාය (වර්ග කී.ම්.)	244
වනාන්තර (වර්ග කී.ම්.)	517
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කී.ම්.)	2,610
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	4.3
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	529
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	17
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	203
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නායරික	28.8
ග්‍රෑමීය	71.2
වතු	-
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	1.2
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	72.6
ඉන්දියානු දෙමළ	0.2
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	25.5
ඇශම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බොංධ	1.1
හින්දු	64.6
ඉස්ලාම්	25.5
රෝමානු කතෝලික	4.7
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	4.1
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	20.0
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	4.8
අර්ථීක වශයෙන් ත්‍රියායිලි ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	75.6
ස්ත්‍රී	24.4
ග්‍රෑම සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	40.6
ස්ත්‍රී පුරුෂභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	64.2
ස්ත්‍රී	19.0
උග සේවා නියුක්ති අනුපාතය	4.3
වියකියා අනුපාතය	5.1
අවශ්‍යතා අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	81.8
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කාලීකරම	34.0
කර්මාන්ත	22.4
සේවා	43.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	82.6
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	25
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවිත අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	84.2
ස්ත්‍රී	81.2

16

මන්නාරම

ලංකා ප්‍රාන්තයේ අයත් මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය වීම ප්‍රාන්තේ බටහිර වෙරළ තීරයේ පිහිටියේ ය. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 5 කින් සහ ගුමුණ නිලධාරී කොට්ඨාස 153 කින් සම්බන්ධ වේ. දිස්ත්‍රික්කය කොටස් දෙකක් ලෙස පිහිටා ඇති අතර ඉන් වික කොටසක් දුපතකි. අනෙක් කොටස ප්‍රධාන ගොඩ ධීමෙනි පිහිටා ඇත. දිස්ත්‍රික්කයෙහි ප්‍රධාන නගරය පිහිටියේ මන්නාරම් දුපතන් ය. මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙහි සීමාවන් වන්නේ උතුරුන් තිරිනොවින් සහ මුත්‍රිවු දිස්ත්‍රික්ක, නැගෙනහිරන් ව්‍යුතිය දිස්ත්‍රික්කය, දකුණින් අනුරාධපුර සහ ප්‍රත්තලම් දිස්ත්‍රික්ක සහ බටහිරන් මූලුද තීරය යි. අතිතයේ ජාත්‍යන්තර වරුයක්ව පැවති මහාතින්පෑර පිහිටියේද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය. විමෙන් ම අතිත ජාත්‍යන්තර වේලෘම පිළිබඳ තොරතුර ඇතුළත් වැම් දිස්ත්‍රික්ක ද මෙම ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව සොයාගෙන ඇති අතර වර්තමානයේ විය මන්නාරම් කවිතේර ටැම් ලිපිය ලෙස හඳුන්වයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ව්‍යුතාන්‍ය ආන්ඩ්‍රුකරටරු වූ ලේඛිරක් තොරතුර් ගෝ නිවස ලෙස සැලකෙන බොරක් බ්‍රැන්ගලුව පිහිටියේද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

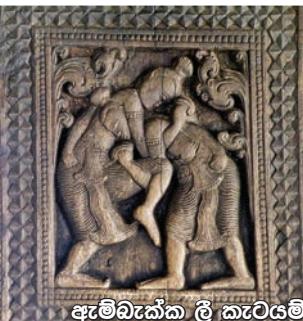
මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,996
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	116
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	1,024
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,880
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	3.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	101
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	24
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරය පුද්ගලයින්) (2013)	54
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	26.0
ග්‍රාමීය	74.0
වැනු	-
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	2.0
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	81.3
ඉන්දියානු දෙමළ	0.4
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	16.2
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	2.1
හින්දු	23.7
ඉස්ලාම්	16.7
රෝමානු කතොලික	52.7
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	4.7
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	19.5
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	3.8
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	82.3
ස්ත්‍රී	17.7
ග්‍රෑන්ඩ් සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	37.3
ස්ත්‍රී පුරුෂානාවය අනුව ග්‍රෑන්ඩ් සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	63.7
ස්ත්‍රී	12.8
දාන සේවා නියුක්ති අනුපාතය	2.7
විරෝධීය අනුපාතය	5.1
අවධිමත් අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	75.5
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කෘෂිකරුම	39.0
කර්මාන්ත	15.4
සේවා	45.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	98.7
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	01
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	99.3
ස්ත්‍රී	98.1

මහනුවර

17

මධ්‍යම පළාතට ඇගත් දිස්ක්‍රික්ක අතරත් වැඩිම ජනගහනයක් සිටින්හේ මහනුවර දිස්ක්‍රික්කයේ ය. ජන සනත්වය අනුව මහනුවර දිස්ක්‍රික්කය සිවිවැනි සීරානයේ පසුවෙයි. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 20 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 1,188 කින් සමත්වත වේ. උතුරින් මාතලේ දිස්ක්‍රික්කයෙන් ද හැගෙනහිරින් බදුල්ල දිස්ක්‍රික්කයෙන් ද දැක්වා දැක්වා ද සහ තුවරවිලිය දිස්ක්‍රික්කවලින් ද බටහිරන් කැගල්ල සහ කුරුණෑගල දිස්ක්‍රික්කවලින් ද මායිම්ව තිබේ. වෛතිනාසික ශ්‍රී දූපතා මාලිගාව, ගඩාලාදෙශීය විභාරය, ලංකානිලක විභාරය, ඇම්බැක්ක දේවාරය සහ දෙගැල්දෙශීරුව රාජමහා විභාරය මහනුවර දිස්ක්‍රික්කයෙහි පිහිටි වෛතිනාසික සීරාන කිහිපයකි. සංචාරක ආකර්ෂණය බෙහෙවින් දිනාගන්නා ජේරාදෙනීය උද්ඒළි උද්‍යානය පිහිටියේ ද මහනුවර දිස්ක්‍රික්කයේ ය.

ජේරාදෙනීය විශ්ව විද්‍යාලයේ එල්ලමහන් රෝමබල

උද්ඒළි උද්‍යානය

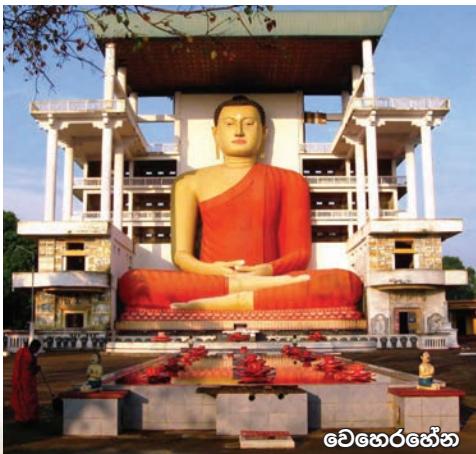

මුළු හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,940
ඇඟාන්තර ජ්‍යෙෂ්ඨ (වර්ග කි.ම්.)	23
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	317
හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,917
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ක්‍රික්ක නියෝගනය	3.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	1,384
ජනගහනය අතින් පසුවන සීරානය	04
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මිටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	722
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	12.1
ග්‍රාමීය	82.0
ව්‍යු	5.9
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	74.3
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	5.2
ඉන්දියානු දෙමළ	6.1
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	14.0
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	73.4
හින්දු	9.8
ඉස්ලාම්	14.3
රෝමානු කතෝලික	1.6
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.9
දැන උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	19.6
දැන මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	7.1
අර්ථීක වශයෙන් හිජායිලි ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	63.3
ස්ත්‍රී	36.7
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	45.1
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	62.9
ස්ත්‍රී	30.4
උගන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	4.6
වියකියා අනුපාතය	7.2
අවිධිමන් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	53.3
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාලීකර්ම	22.5
කර්මාන්ත	27.0
සේවා	50.5
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	92.4
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන සීරානය (2012)	12
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	94.3
ස්ත්‍රී	90.9

18

මාතර

දකුණු පළාතට අයත් මාතර දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය තේකම් කොට්ඨාස 16 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාර කොට්ඨාස 650 කින් සමන්විත වේ. වය දකුණින් මුහුදු තීරයෙන්, උතුරින් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බටහිරින් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ හැගෙනිරින් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම් වේ. දකුණු පළාතේ ඩුම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 23.4 ක් පමණ නියෝජනය කරන මාතර දිස්ත්‍රික්කයට කිලෝ මීටර් 55 ක් පමණ දිග දෑරුණිය වෙරළ තීරයක් හිමි ය. රත්වාන කුදාවලින් පටන් ගෙන මාතරින් මුහුදු වැවෙන නිල්වලා ගැ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍යයේ.

වෙහෙරහේන

හුම්මානය

මේපන්න ධ්වර කරමාන්තය

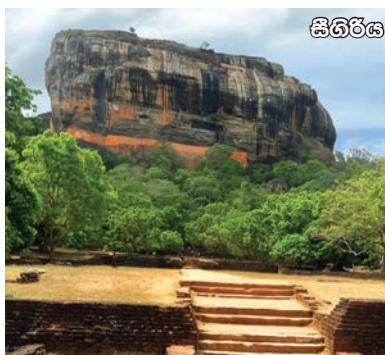

මුළු ඩුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,283
ඇඟාන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	13
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	187
හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,270
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක තියෙළු ජය	2.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	819
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	11
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	645
අං අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	11.8
ග්‍රාමීය	85.3
වනු	2.9
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	94.3
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	1.1
ඉන්දියානු දෙමළ	1.5
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	3.1
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	94.2
හින්දු	2.0
ඉස්ලාම්	3.2
රෝමානු කතෝලික	0.3
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.4
දැල උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	16.2
දැල මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.2
අර්ථීක වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	66.4
ස්ත්‍රී	33.6
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	45.5
ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	65.0
ස්ත්‍රී	28.6
උාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	5.4
වියකියා අනුපාතය	7.0
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	64.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අං අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	35.4
කර්මාන්ත	26.1
සේවා	38.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	90.7
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	15
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	92.6
ස්ත්‍රී	89.1

මාතලේ

19

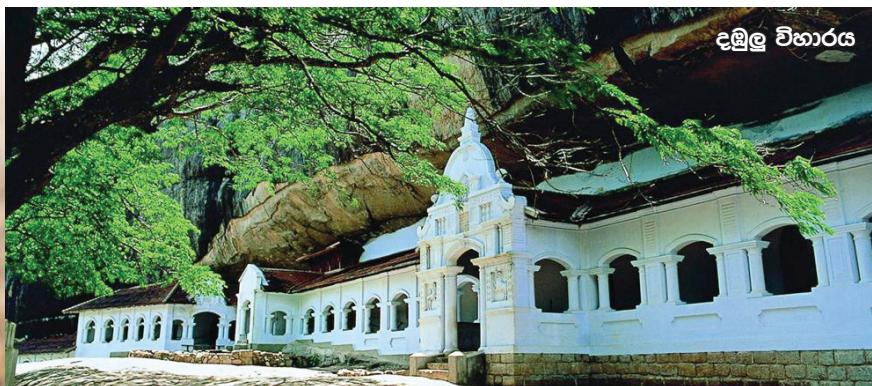
මධ්‍යම පළාතට අයත් දිස්ත්‍රික්කවලින් තුළු ප්‍රමාණය අනුව විශාලතම දිස්ත්‍රික්කය මාතලේ ය. විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 11 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 545 කින් සමන්විත වේ. උතුරුන් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන්, නැගෙනහිරේන් පොලොහෝනරුව, බඹල්ල සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවලින්, දකුණින් මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ බටිරින් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම් වේ. වේරිභාසික සිටිරිය සහ උමුව ලෙන් විහාරය ද ප්‍රමා වරට ත්‍රිපිටිකය ග්‍රහ්මාර්ඩි කළ ඇත් විහාරය සිහිටියේ ද මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

සිගිරිය

සිගිරි බෛජිකූවම්

දමුල විහාරය

මුළු තුළු ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,993
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	41
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	599
තුළු ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,952
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුළු ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝගනය	3.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	489
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	18
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	251
ජන අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	14.1
ග්‍රාමීය	83.4
වතු	2.5
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
ඩිංහල	80.7
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	5.1
ඉන්දියානු දෙමළ	4.9
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	9.1
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෙඳුදා	79.5
හින්දු	9.1
ඉස්ලාම්	9.3
රෝමානු කතොලික	1.6
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	0.4
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	19.4
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.0
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකෘති ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	65.5
ස්ත්‍රී	34.5
ග්‍රෑමල සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	50.1
ස්ත්‍රී පුරුෂභාගිය අනුව ග්‍රෑමල සහභාගින්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	70.9
ස්ත්‍රී	32.2
දාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	3.4
විරෝධා අනුපාතය	2.8
අධිධීමත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	74.6
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කැමිකරම	43.0
කර්මාන්ත	17.9
සේවා	39.1
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	88.9
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	21
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	90.5
ස්ත්‍රී	87.6

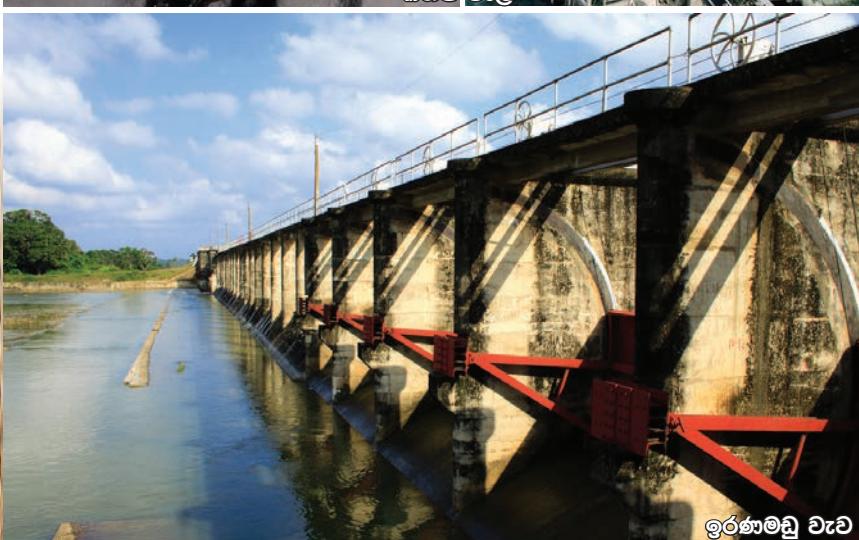
20

මුලතිවී

උතුරු පළාතට අයත් මුලතිවී දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 6 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාර කොට්ඨාස 136 කින් සමන්විත වේ. එය උතුරු පළාතට අයත් දිස්ත්‍රික්ක පහ අතරින් තුළ ප්‍රමාණය අනුව විශාලම දිස්ත්‍රික්කය වේ. උතුරින් කිව්‍රහොට්ටි දිස්ත්‍රික්කයෙන්, හැගෙනහිරින් මූහුද තීරයෙන්, දකුණින් රික්ත්‍යාමල සහ ව්‍යිතිය දිස්ත්‍රික්කවලින් සහ බස්නාහිරින් මන්තාරම් දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම් වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම දිස්ත්‍රික්ක අතරින් ඒන් සහත්වය අඩුම දිස්ත්‍රික්කය මුලතිවී දිස්ත්‍රික්කය යි. අංශ අනුව රැකියා තියුණුක්ෂීය පිළිබඳව විමසා බැඳීමෙන් සේවා තියුණුක්ෂීයෙන් අඩිකටත් වැඩි ප්‍රතිග්‍රීතයක් කෘෂිකාර්මික අංශයේ රැකියාවල තියුණුක්ෂීය යි.

බහිජ වැව

මුරතාමඩු වැව

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,617
අභ්‍යන්තර ජලය (වර්ග කි.ම්.)	202
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	1,679
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,415
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක තියෙළු ජනය	4.0
ඡනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	93
ඡනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	25
ඡන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	39
ආං අනුව ඡනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	-
ග්‍රැමිය	100.0
වනු	-
ඡනවර්ගය අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	9.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමල	86.0
ඉන්දියානු දෙමල	2.4
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	1.9
ආගම අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	8.9
හින්දු	75.7
ඉස්ලාම්	2.2
රෝමානු කතෝලික	9.5
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	3.5
දැල උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	11.9
දැල මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.0
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ඡනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	74.9
ස්ත්‍රී	25.1
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	42.6
ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	67.0
ස්ත්‍රී	20.4
උාන සේවා තියුණුක්ති අනුපාතය	6.3
වියකියා අනුපාතය	6.8
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා තියුණුක්ති අනුපාතය	74.2
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා තියුණුක්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	55.4
කර්මාන්ත	14.5
සේවා	30.0
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	97.1
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	02
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	97.6
ස්ත්‍රී	96.7

මොනාරුගල

21

උව පළාතට අයත් මොනාරුගල දිස්ත්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25 අතරින් විශාලත්වය අතින් දෙවැනි දිස්ත්‍රික්කය වේ. විය උතුරින් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයෙන්, බටහිරින් සහ උතුරින් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන් හා දකුණින් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම් වී ඇත. මෙම දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 11 කින් සහ ගාම නිලධාරි කොට්ඨාස 319 කින් සමන්විතය. අතිතයේ මෙම ප්‍රාදේශීය හැඳින්වී ඇත්තේ වේල්ලස්ස නම්ති. ග්‍රෑමිය සහ යාල ජාතික වෙශ්‍යානයේ කොටසක් හා සේනානායක සමුද්‍රය, මුණුගම වෙහෙර, උඩවලව වැනි විශාල ජලාශ මෙම දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටා ඇත. වේලිනාසික රැහුණු කතරගම දේවාලය සහ කිරිවෙහෙර පිහිටියේ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

කතරගම දේවාලය

බුද්ධරුවගල

ගාල

ගාල

මුළු හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	5,639
අනුසන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	131
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	1,317
හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	5,508
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	8.6
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	456
ජනගහනය අතින් පසුවන සේවානය	19
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මිටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	83
අං අනුව ජනගහන ව්‍යාපේ ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	-
ග්‍රාමීය	98.3
ව්‍යාපෘති	1.7
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	94.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	2.2
ඉන්දියානු දෙමළ	1.0
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	2.1
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	94.5
හින්දු	2.8
ඉස්ලාම්	2.2
රෝමානු කතෝලික	0.3
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.2
දැල උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	19.6
දැල මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	4.7
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	65.7
සේනී	34.3
ග්‍රෑමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	57.6
සේනී පුරුෂානාවය අනුව ග්‍රෑමල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	74.0
සේනී	40.5
උගන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	5.8
වියකියා අනුපාතය	1.8
අවිධිමත් අයයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	77.8
ප්‍රධාන ආර්ථික අං අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	57.0
කර්මාන්ත	11.2
සේවා	31.7
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	90.3
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන සේවානය (2012)	16
සේනී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	92.9
සේනී	87.5

22

යාපනය

යාපනය දිස්ත්‍රික්කය උතුරු පළාතට ඇත් ය. විය යාපනය අර්ධීවියෙන් සහ ජනතාව වෙශෙන කුඩා දුපත් හතුකින් සමන්විත වේ. දිස්ත්‍රික්කය උතුරු, නැගෙනහිර සහ බටහිර දිසාවලින් ඉන්දියෙන් කාගරයෙන් සහ දකුණින් යාපනය කළපුවෙන් හා තිලුහොට් දිස්ත්‍රික්කයෙන් මායිම්වි තිබේ. විය පාදේකිය ලේකම් කොරේස් 15 කින් සහ ග්‍රාම තිලුබර කොරේස් 435 කින් සමන්විත වේ. ජන වර්ගය අනුව ජනගහන ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව විමසා බලන විට ශ්‍රී ලංකා දෙමළ ජනගහනය වැඩිම ප්‍රතිශතයක් වෙශෙන දිස්ත්‍රික්කය යාපනය යි. වීමෙන්ම විය උතුරු පළාතට ඇත් දිස්ත්‍රික්කය පහ අතරන් භූමි ප්‍රමාණය අනුව කුඩා ම දිස්ත්‍රික්කය වේ. කොළඹේමස්ථානවලින් වික්‍රී ලෙස සැලකෙන නාග්‍රීප රජමහා ව්‍යාපාරය මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇත.

කුදුරුගොඩ ව්‍යාපාරය හටමුන්

නල්ලුරු කොට්‍ර

නාගදීප ව්‍යාපාරය

තල් වැට්ටේ

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,025
අභ්‍යන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	96
විනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	3
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	929
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	1.6
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	589
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	16
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	634
ඇඟ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	21.0
ග්‍රැමිය	79.0
වතු	-
ජනවර්ගය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	0.6
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	98.9
ඉන්දියානු දෙමළ	0.1
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	0.4
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	0.4
හින්දු	82.9
ඉස්ලාම්	0.4
රෝමානු කතෝලික	12.9
වෙතත් කිස්තියානී	3.3
දෙ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	17.3
දෙ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	7.2
අර්ථීක වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	71.4
ස්ත්‍රී	28.6
ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	39.0
ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ගුම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	59.4
ස්ත්‍රී	21.0
දාන සේවා නියුක්ති අනුපාතය	4.1
විරිකියා අනුපාතය	5.1
අවිධිමත අංශයේ රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	61.2
ප්‍රධාන අර්ථීක අංශ අනුව රැකියා නියුක්ති අනුපාතය	
කාමිකරම	26.2
කර්මාන්ත	25.2
සේවා	48.6
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	95.5
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	6
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	95.6
ස්ත්‍රී	95.4

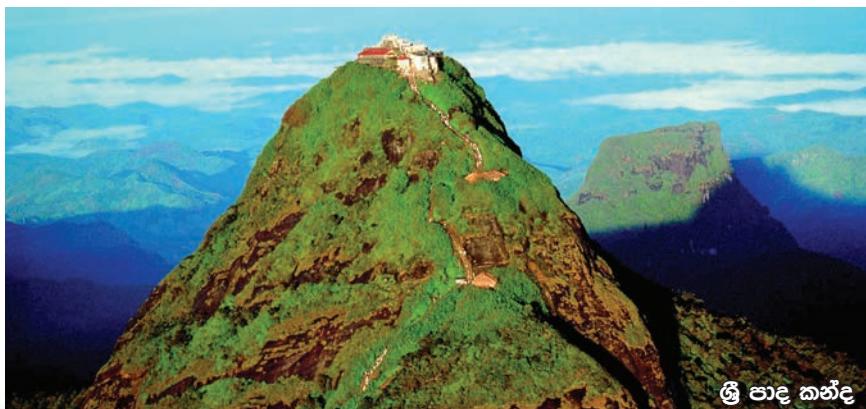

23

රත්නපුරය

සබරගමුව පළාතට ඇයත් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් කර්මාන්තය සම්බන්ධ මූලස්ථානය ලෙසින් සැලකිය හැක. දිස්ත්‍රික්කයට වෘත් නම ලදී ඇත්තේ ද විඛි අර්ථයෙනි. නේ සහ රුඩා විය සඳහා ද මෙම දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රවීතය. විය ප්‍රාදේශීය උෂ්ණම් කොට්ඨාස 17 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාර කොට්ඨාස 575 කින් සමන්විතය. ශ්‍රී පාදන්ථානය, සිංහරාජ විනරක්ෂණය සහ උඩිවුලේ ජාතික වෙන්ත්‍යානය සාව්‍යාකාශනීය ආකර්ෂණීය කර ගැනීනා සුවිශ්චී ස්ථාන ය. විමෙන් ම බේළපත් ඇල්ල, දුවීම් ඇල්ල සහ කටුගස් ඇල්ල වැනි දිය ඇල්ල මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙහි ඇති ආකර්ශණීය ස්ථාන වේ.

ශ්‍රී පාද කන්ද

සමන් දේශාලය

මෙහෙත්

කෝන් ඇල්ල

මුළු භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	3,275
අභාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	39
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	648
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	3,236
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	5.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	1,097
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	06
ජන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මීටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	339
ඇංග අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	8.9
ග්‍රාමීය	81.8
වතු	9.3
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	87.1
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	5.1
ඉන්දියානු දෙමළ	5.8
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	2.0
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	86.8
හින්දු	9.3
ඉස්ලාම්	2.3
රෝමානු කතොලික	1.0
වෙනත් ක්‍රිස්තියානී	0.6
දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	18.5
දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	6.2
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	65.2
ස්ත්‍රී	34.8
ග්‍රම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	53.9
ස්ත්‍රී පුරුෂාවය අනුව ග්‍රම්බල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	73.2
ස්ත්‍රී	36.1
දාන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	3.4
විරකියා අනුපාතය	4.4
අවිධිත් අංශයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	65.1
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	45.4
කර්මාන්ත	25.8
සේවා	28.8
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	90.0
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	18
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	90.9
ස්ත්‍රී	89.2

24

වටුනියාව

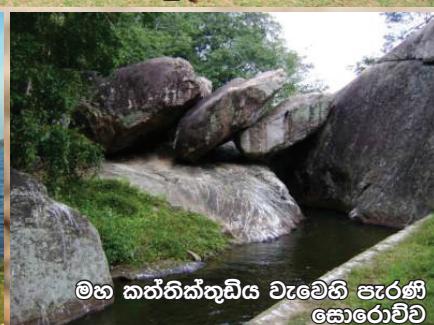
උතුරු පසුතර අයන් වටුනියා දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 4 කින් සහ ගාම නිලධාරී කොට්ඨාස 102 කින් සමඟ්වත වේ. වියලු කළාපයට අයන් විය උතුරුන් මූලත්වී දිස්ත්‍රික්කයෙන්, දැඩිත්වී අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කවලත් සහ බටහිරන් මූලත්වී හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කවලත් සහ බටහිරන් මූලත්වී හා මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කවලත් මායිම් වී ඇත. පුරාණ ලංකාවේ වෙළඳාම පිළිබඳ වැදගත් තොරතුරු අධිගු “තොශිගල” සේල් ලිපිය මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත.

මඩුකන්ද රු මහා විහාරය

වටුනියා වැව

මහ කන්තික්කඩිය වැවෙහි පැරණි සොරෝවිවි

මුළු හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,967
අනුස්ථර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	106
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	889
හුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	1,861
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	3.0
ඡනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	174
ඡනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	22
ඡන සනන්වය (වර්ග කිලෝ මිටරයට පුද්ගලයින්) (2013)	93
අංශ අනුව ඡනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	20.7
ග්‍රාමීය	79.3
ව්‍යු	-
ඡනවර්ගය අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	10.0
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	82.4
ඉන්දියානු දෙමළ	0.8
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	6.8
ආගම අනුව ඡනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	9.7
හින්දු	69.6
ඉස්ලාම්	7.2
රෝමානු කතෝලික	8.7
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	4.6
දැල උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	20.3
දැල මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	4.9
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ඡනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	68.7
ස්ත්‍රී	31.3
ශ්‍රී මෙලල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	43.3
ස්ත්‍රී පුරුෂානාවය අනුව අනුවල සහභාගිත්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	63.4
ස්ත්‍රී	25.5
උගන සේවා නියුත්ති අනුපාතය	6.0
වියකියා අනුපාතය	4.0
අව්ධිමත් අයයේ රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	63.0
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නියුත්ති අනුපාතය	
කාමිකර්ම	30.2
කර්මාන්ත	24.2
සේවා	45.7
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	93.3
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	11
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	93.7
ස්ත්‍රී	92.9

භම්බන්තොට

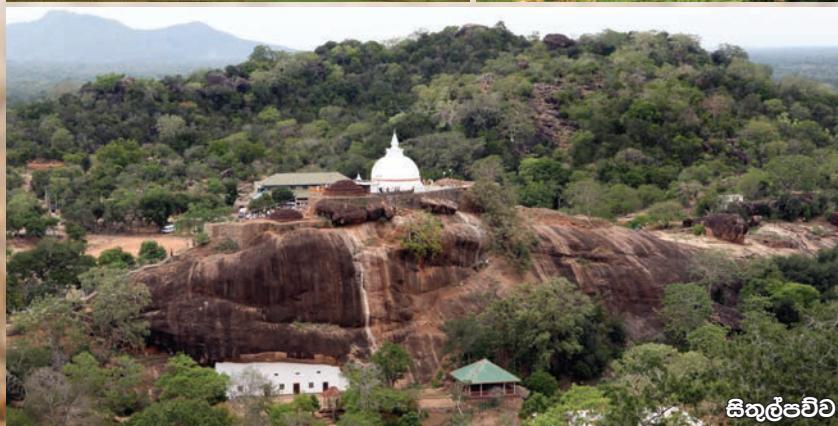
25

දකුණු පළාතට අයත් භම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 12 කින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 576 කින් සමන්විත වේ. තුම් ප්‍රමාණය අනුව බලන වේ දකුණු පළාතට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 3 අතරින් විශාලතම දිස්ත්‍රික්කය වන්නේ මෙයයි. විය උතුරුන් මොනුරාගල හා රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවලින්, බටහිරන් මාතර දිස්ත්‍රික්කයෙන්, දකුණින් මුහුද තීරයෙන්, නැගෙහඩිරන් මුහුද තීරයෙන් සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද මායිම් වේ ඇත. යාල ප්‍රාතික වැන්දුනානයේ කොටසක් මෙම දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටා ඇත. කිලෝ මීටර් 151 ක් පමණු දිග වෙරළ තීරයක් භම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය සතුය. කුඩාවලැල්ල, තංගල්ල, භම්බන්තොට හා කිරින්ද ආද දේවර වරායන් තීරපෑයක් ඒ ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. වීමෙන්ම භම්බන්තොට මහ ලේවාය, කොහොමාගල ලේවාය හා පළවුඩාන ලේවාය ආද ලුණු ලේවායන් ද භම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇත. වේතිභාසික තිස්සමහාරාම විභාරය පිළිබඳ ද මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ය.

විස්කමහාරාමය

මුල්කිරුගල රුජ මහා විහාරය

සිංහලවිව

රාජරූප, ශ්‍රී ප්‍රජාධිනිපුර මාවතේ, අංක 58 දුරු ස්ථානයේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු මුද්‍රාලැංකුවෙන් ප්‍රාණික දෘශ්‍ය දැන ඔවුන්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ස්ථානීය දැන විසින් නිකුත් කරන ලදී.

මුළු තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,609
ඇඟාන්තර ජලාශ (වර්ග කි.ම්.)	113
වනාන්තර (වර්ග කි.ම්.)	509
තුම් ප්‍රමාණය (වර්ග කි.ම්.)	2,496
ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත තුම් ප්‍රමාණය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය	4.0
ජනගහනය (පුද්ගලයින් දහස්) (2013)	606
ජනගහනය අතින් පසුවන ස්ථානය	15
ජන සනත්වය (වර්ග කිලෝ මීටර් පුද්ගලයින්) (2013)	243
අංශ අනුව ජනගහන ව්‍යාප්ති ප්‍රතිශතය (2012)	
නාගරික	5.5
ජාලීය	94.5
වතු	-
ජනවරිය අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
සිංහල	97.1
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	0.4
ඉන්දියානු දෙමළ	0.0
ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම්	1.1
වෙනත්	1.5
ආගම අනුව ජනගහන ප්‍රතිශතය (2012)	
බෞද්ධ	96.8
හින්දු	0.2
ඉස්ලාම්	2.5
රෝමානු කතෝලික	0.2
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	0.3
දැඩ්ලන් අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	20.7
දැඩ්ල මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් දහසකට) (2013)	5.5
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාලීන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය (2012)	
පුරුෂ	67.4
ස්ත්‍රී	32.6
ශ්‍රීමල සහනාධින්ව අනුපාතය (2012)	50.8
ස්ත්‍රී පුරුෂවාය අනුව අනුමත සහනාධින්ව අනුපාතය (2012)	
පුරුෂ	71.8
ස්ත්‍රී	31.7
උගන සේවා නිශ්චක්ති අනුපාතය	4.0
වියකියා අනුපාතය	5.3
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නිශ්චක්ති අනුපාතය	76.1
ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ අනුව රැකියා නිශ්චක්ති අනුපාතය	
කෘෂිකර්ම	45.6
කර්මාන්ත	22.3
සේවා	32.1
සාක්ෂරතා අනුපාතය (2012)	88.8
සාක්ෂරතාව අතින් පසුවන ස්ථානය (2012)	22
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතා අනුපාතය	
පුරුෂ	90.9
ස්ත්‍රී	86.9